

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. зав. кафедрою

доц. _____ С.В.Кальченко

«___» _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародна економічна статистика»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 051 «Економіка»

(на основі повної загальної середньої освіти)

Факультет економіки та бізнесу

2019-2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна статистика» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 051 «Економіка». – Мелітополь, ТДАТУ. – 13 с.

Розробники: Васильченко О.О., ст. викладач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2019 року

В.о. завідувача кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

д.е.н., доц. _____ С.В. Кальченко

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 051 «Економіка» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2019 року

Голова доц. _____ Костякова Г.А.

« ____ » _____ 2019 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»»	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 180 годин	Спеціальність <u>051 «Економіка»</u>	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		4-й	7-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 7 самостійна робота студента – 11	Освітній рівень: «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	30 год.
		Практичні заняття	40 год.
		Лабораторні заняття	-
		Самостійна робота.	110 год.
		Форма контролю: екзамен курсова робота	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни "Міжнародна економічна статистика" є формування у студентів умінь та компетенцій для забезпечення ефективного використання міжнародної статистичної інформації з урахуванням досягнень науково-статистичної теорії та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог ефективного менеджменту.

Завданнями дисципліни є: вивчення методів кількісного вимірювання масових явищ і процесів у світовій економіці, організації збирання статистичної інформації, її підготовки до аналізу, проведення аналізу та узагальнення результатів.

Об'єктом дисципліни є міжнародна економіка як система.

Предметом навчальної дисципліни є масові явища і процеси у світовій економіці, методологія розрахунків статистичних показників, що характеризують розвиток різних країн і континентів, діяльність міжнародних економічних об'єднань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

теоретичні засади проведення статистичного дослідження; принципи підбору, систематизації, групування та аналізу статистичних даних; способи та методи розрахунку основних статистичних показників; методи аналізу динамічних процесів; способи вивчення тенденції в рядах динаміки; правила застосування індексного методу для аналізу економічних явищ та процесів; методологію проведення аналізу щодо вивчення взаємозв'язків між окремими соціально-економічними показниками розвитку світового господарства; теоретичні та організаційні основи проведення міжнародних порівнянь;

вміти:

здійснювати збір статистичної інформації про економічний і соціальний розвиток країн світу на основі статистичних баз даних міжнародних організацій та даних національних статистичних служб країн світу, систематизувати та класифікувати її, приводити до порівнюваного вигляду; володіти методикою обробки отриманої інформації, узагальнювати її та аналізувати; самостійно, творчо використовувати дані аналізу економічного розвитку країн світу, робити на їх основі висновки та приймати рішення.

Знання з даного предмету допомагають краще розібратися громадянам України у сучасній ситуації та шляхах виходу нашої держави з економічної кризи.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. «ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ СТАТИСТИКИ»

ТЕМА 1. ОРГАНІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАТИСТИКИ

Міжнародна статистика як самостійна галузь і розділ соціально-економічної статистики. Предмет, метод міжнародної статистики. Предмет, метод і завдання міжнародної статистики. Об'єкт статистичного спостереження в міжнародній статистиці. Одиниця спостереження. Організація: національних статистичних служб. Офіційна і неофіційна статистика. Статистичні підрозділи міжнародних організацій. Спеціалізовані установи ООН. Угрупування і класифікації в міжнародній статистиці.

[1. С. 7-23, 34-43]; [5. С. 13-51]; [6. С. 6-15]

ТЕМА 2. МІЖНАРОДНІ КЛАСИФІКАЦІЇ І РЕЄСТРИ

Міжнародні класифікації видів економічної діяльності. Міжнародні класифікації видів продукції. Міжнародні функціональні класифікації видів витрат. Міжнародні класифікації занять, професій, освіти. Міжнародний досвід побудови та користування класифікаціями та класифікаторами.

[1. С. 24-29]; [5. С. 52-83]; [6. С. 16-29]

ТЕМА 3. МІЖНАРОДНА СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ

Джерела виникнення системи національних рахунків. Етапи розвитку міжнародної системи національних рахунків. Загальна характеристика СНР ООН 1993. Поточні рахунки. Рахунки нагромадження. Баланси активів і пасивів. Рахунки операцій. грегати в СНР та їх взаємозв'язок. Особливості побудови національних рахунків України. Використання даних СНР в макроекономічному аналізі та моделюванні

[1. С. 44-60]; [2. С. 38-76]; [5. С. 84-122]; [6. С. 30-90]; [7]; [8]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II «МІЖНАРОДНА ГАЛУЗЕВА СТАТИСТИКА»

ТЕМА 4. МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА СІЛЬСЬКОГО І ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Поняття міжнародної статистики сільського господарства. Предмет і завдання дисципліни. Організація міжнародної статистики сільського господарства. Статистика земельних ресурсів. Статистика посівних площ. Статистика валового збору й урожайності сільськогосподарських культур. Статистика поголів'я худоби. Статистика продукції тваринництва і продуктивності тварин. Вартісні показники продукції сільського господарства. Статистика матеріально-технічної бази сільського господарства. Статистика праці в сільському господарстві. Статистика витрат виробництва і собівартості продукції. Показники прибутковості

сільськогосподарського виробництва.

[5. С.123-150]

ТЕМА 5. МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА ПРОМИСЛОВОСТІ

Поняття міжнародної статистики промисловості. Предмет і завдання дисципліни. Інформаційне забезпечення статистики промисловості. Статистика засобів виробництва. Статистика енергетичного та виробничого устаткування. Статистика персоналу. Статистика виробництва промислової продукції. Статистика витрат виробництва. Статистика ринкової кон'юнктури. Статистика фінансових результатів діяльності підприємств. Статистика ефективності діяльності промисловості. Міжнародний досвід статистики промисловості.

[5. С. 151-179]

ТЕМА 6. СТАТИСТИКА МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Поняття зовнішньої торгівлі. Сутність митної статистики зовнішньої торгівлі. Статистичне вивчення структури і динаміки експорту, імпорту, зовнішньоторговельного обороту. Ціни СІФ та ФОБ. Експортна, імпортна, зовнішньоторговельна квоти, коефіцієнт покриття експорту імпортом, коефіцієнт внутрішньовидової міжнародної спеціалізації. Зовнішня торгівля послугами. Класифікація послуг, визначення обсягу, структури та динаміки послуг в статистиці зовнішньоекономічної діяльності. Індексний метод в статистиці, система індексів вартісного обсягу імпорту та експорту.

[1. С.61-120]; [2. С.78-84]; [4. С.29-38]; [5. С.180-211]; [6. С.91-120]

ТЕМА 7. МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА ФІНАНСІВ

Система міжнародних фінансів. Еволюція світової валютної системи. Світовий фінансовий ринок та його структура. Статистика валютного ринку та валютних операцій. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Міжнародний кредитний ринок та технології кредитування. Статистика ринку міжнародних інвестицій. Особливості функціонування євроринку. Фінанси транснаціональних корпорацій. Статистика міжнародних розрахунків та платіжний баланс. Заборгованість у системі міжнародних фінансів. Україна у світовому фінансовому ринку

[1. С.121-132]; [2. С.88-102, 206-228, 320-340]; [4. С. 47-56]; [5. С. 212-217]; [6. С. 121-147]

ТЕМА 8. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОВЕДЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ЗІСТАВЛЕНЬ

Етапи проведення міжнародних зіставлень. Вимоги до міжнародних зіставлень. Програма міжнародних зіставлень ООН. Методи зіставлень GDP. Основні статистичні макропоказники України в системі міжнародних зіставлень.

[5. С. 278-319]; [6. С.148-160]

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість					балів
			Годин					
			лк	лаб.	пр.	СРС		
Змістовий модуль I. Загальні основи міжнародної статистики								
1	Лекції 1-2	Організація міжнародної економічної статистики	4	-	-	-	-	
	Семінарські заняття 1-2	Організація міжнародної економічної статистики	-	-	-	4	2	
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	11	2	
2	Лекція 3	Міжнародні класифікації і реєстри	2	-	-	-	-	
	Семінарські заняття 3-4	Міжнародні класифікації і реєстри	-	-	-	4	2	
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	11	2	
3	Лекція 4	Міжнародні класифікації і реєстри	2	-	-	-	-	
	Лекція 5	Міжнародна система національних рахунків	2	-	-	-	2	
	Практичні заняття 1-2	Міжнародна система національних рахунків	-	-	4	-	2	
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	11	2	
4	Лекція 6	Міжнародна система національних рахунків	2	-	-	-	2	
	Практичні заняття 3-4	Міжнародна система національних рахунків	-	-	4	-	2	
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	11	2	
5	Лекція 7	Міжнародна система національних рахунків	2	-	-	-	1	
	Практичні заняття 5-6	Міжнародна система національних рахунків	-	-	4	-	2	
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	11	2	
6,7	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10	
Всього за змістовий модуль 1 – 89 год.			14	-	20	55	35	
Змістовий модуль II. Міжнародна галузева статистика								
5	Лекція 8	Міжнародна статистика сільського і лісового господарства	2	-	-	-	-	
8	Лекція 9	Міжнародна статистика промисловості	2	-	-	-	0,6	
	Практичне заняття 7	Міжнародна статистика сільського і лісового господарства	-	-	2	-	1	
	Практичне заняття 8	Міжнародна статистика промисловості	-	-	2	-	1	

	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	11	2
9	Лекції 10-11	Статистика міжнародної торгівлі	4	-	-	-	2
	Практичні заняття 9-10	Статистика міжнародної торгівлі	-	-	4	-	2
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	11	2
10	Лекція 12	Міжнародна статистика фінансів	2	-	-	-	1
	Практичні заняття 11-12	Статистика міжнародної торгівлі	-	-	2	-	2
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	11	2
11	Лекція 13	Міжнародна статистика фінансів	2	-	-	-	1
	Лекція 14	Методологічні основи проведення міжнародних зіставлень	2	-	-	-	0,5
	Практичні заняття 13-14	Міжнародна статистика фінансів	4	-	4	-	2
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	11	2
12	Лекція 15	Методологічні основи проведення міжнародних зіставлень	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 15	Міжнародна статистика фінансів	-	-	2	-	1
	Практичне заняття 16	Методологічні основи проведення міжнародних зіставлень	-	-	2	-	1
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	11	2
13, 14	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 91 год.			16	-	20	55	35
Екзамен			-	-	-	-	30
Всього з навчальної дисципліни – 180 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Предмет міжнародної економічної статистики
2. Основні етапи розвитку міжнародної статистики
3. Сучасний стан глобальної статистичної системи
4. Міжнародні економіко-статистичні стандарти
5. Критичні проблеми економічної статистики
6. Міжнародні класифікації видів економічної діяльності
7. Міжнародні класифікації продукції
8. Сучасний стан глобальної статистичної системи
9. Міжнародні функціональні класифікації (витрат за цілями)
10. Міжнародні класифікації занять, професій і освіти
11. Міжнародний досвід побудови системи статистичних реєстрів
12. Етапи розвитку міжнародної системи національних рахунків
13. Загальна характеристика СНР ООН 1993 року

14. Інтегровані економічні рахунки та їх компоненти
15. Рахунки поточних операцій
16. Рахунки нагромадження
17. Баланси активів та пасивів
18. Роль статистики у формуванні інформаційної інфраструктури світової економіки
19. Основи міжнародного стандарту в галузі статистики державних фінансів
20. Загальна характеристика міжнародного стандарту з грошово-кредитної статистики
21. Фінансова статистика
22. Статистика платіжного балансу
23. Показники світового ринку валют і цінних паперів
24. Методи розрахунку валютних курсів
25. Статистичний аналіз інфляції у світовій економіці
26. Джерела статистичної інформації міжнародних фінансових організацій
27. Система показників, джерела інформації й публікації міжнародної статистики промисловості
28. Порівнюваність складу промисловості окремих країн
29. Показники рівня промислового виробництва
30. Міжнародні зіставлення показників результатів промислового виробництва
31. Міжнародні зіставлення показників продуктивності праці в промисловості
32. Індекси промислового виробництва
33. Система показників і джерела інформації міжнародної статистики сільського господарства
34. Міжнародні зіставлення продукції сільського господарства
35. Міжнародні зіставлення продуктивності праці у сільському господарстві
36. Статистика лісового господарства
37. Етапи проведення міжнародних зіставлень
38. Вимоги щодо міжнародних зіставлень
39. Показники, що використовуються в Програмі міжнародних зіставлень ООН
40. Основні методи міжнародних зіставлень валового внутрішнього продукту

6. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Валовий внутрішній продукт як основний показник економічного зростання країн світу.
2. Міжнародна торгівля: попит і пропозиція на світовому ринку
3. Діагностика міжнародної торгівлі товарами
4. Міжнародний ринок послуг: стан та перспективи розвитку
5. Порівняльна характеристика економічної активності населення країн світу
6. Безробіття в світовій економіці та шляхи його подолання
7. Статистична оцінка економічного добробуту країн світу
8. Аналіз стану міжнародної торгівлі продукцією промисловості
9. Аналіз стану міжнародної торгівлі продукцією сільського господарства

10. Міжнародні зіставлення продукції сільського господарства
11. Міжнародні зіставлення показників результатів промислового виробництва
12. Міжнародний ринок робочої сили: сучасні форми і тенденції його розвитку
13. Європейський Союз у світовому господарстві
14. Міжнародна міграція робочої сили та світовий ринок праці
15. Аналіз структури сфери послуг розвинених країн світу та основні причини підвищення її ролі в економіці (на прикладі....)
16. Міжнародні зіставлення рівня та якості життя населення
17. Статистичний аналіз інфляції та її вплив на рівень життя населення країн світу (на прикладі....)
18. Аналіз стану і структури світового фінансового ринку.
19. Міжнародні зіставлення продуктивності праці у сільському господарстві
20. Міжнародні зіставлення показників продуктивності праці в промисловості
21. Статистичний аналіз світового ринку валют і цінних паперів
22. Міжнародна міграція капіталу: структура, фактори розширення та розвитку
23. Прямі інвестиції у світовій економіці: структура, пріоритети та тенденції розвитку
24. Діагностика зовнішньої заборгованості у світовій економіці

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТАМ В ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Об'єкти оцінювання	Критерії оцінювання	Бали	
		Норма	Фактичні
Розкриття актуальності теми у вступі, виділення мети та завдань дослідження	Висока ступінь розкриття актуальності, чітко виділена мета та завдання дослідження	10	
	Достатня ступінь розкриття актуальності, визначена мета, однак завдання дослідження не конкретизовані	7	
	Недостатні ступінь розкриття актуальності, не визначена мета дослідження і його завдання	5	
Ступінь розкриття теоретичних та правових засад досліджуваної теми у розділі 1	Розкриті всі основні категорії теми, пояснені взаємозв'язки між ними. Повно використані літературні джерела і нормативні документи. Наведені посилання на літературу та цитати. Розроблені власні схеми, рисунки тощо.	16	
	Достатня ступінь розкриття теоретичних і правових засад та використання літературних джерел і нормативних документів. Наведені посилання на літературу та цитати.	14	
	Розкриті всі основні категорії теми, однак взаємозв'язки між ними не наведені. Не всі види, функції чи складові елементи досліджуваного предмета показані.	12	
	Поверхове (неповне) розкриття теоретичних та правових засад, зміст має компілятивний характер.	10	
Рівень проведення	Аналіз глибокий і конкретний з високим рівнем його інформаційного забезпечення (наведеними формулами та їх поясненням).	18	

аналізу у розділі 2	Аналіз достатній і конкретний, але з неповним використанням інформаційних матеріалів.	17	
	Аналіз поверхневий, інформаційні матеріали використовуються недостатньо і пасивно.	16	
	Аналіз поверхневий, неглибокий і переважно в описовій формі, інформаційні матеріали не використані.	15	
Наявність та рівень виконання розділу 3	Пропозиції суттєві, обґрунтовані і самостійні.	19	
	Пропозиції є самостійними й суттєвими, але обґрунтовані недостатньо переконливо.	17	
	Пропозиції достатньо обґрунтовані, але несуттєві.	15	
	Пропозиції не впливають з аналізу і є несамостійними.	12	
Якість ілюстративного матеріалу і оформлення роботи	Робота оформлена згідно з установленими вимогами.	12	
	Робота в основному оформлена згідно з установленими вимогами, але є помилки і неточності.	10	
Захист курсової роботи	Презентація логічна й стисла, виклад вільний, відповіді на запитання правильні й чіткі.	15	
	Презентація логічна, виклад вільний, відповіді на запитання містять певні неточності.	12	
	Презентація недостатньо впевнена, виклад переважно за текстом, не всі відповіді на запитання правильні або повні.	10	
Дотримання графіка виконання курсової роботи		10	
Максимальна сума		100	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Захарова О.В. Міжнародна економічна статистика : навчальний посібник / О.В. Захарова. – Маріуполь : МДУ, 2014. – 148 с.
2. Кремень В.М. Фінансова статистика [текст] навч. посіб. / В.М. Кремень, О.І. Кремень. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 368 с.
3. Лугінін О.Є., Фомішин С.В. Статистика національної та міжнародної економіки : навч. посібник / О.Є. Лугінін, С.В. Фомішин. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2008. – 471 с.
4. Міжнародні економічні відносини: практикум : навч. посіб. / В.В. Дергачова, О. М. Згуровський, І.М. Манаєнко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 80 с.
5. Моторин Р. М. Міжнародна економічна статистика : Підручник. / Р.М. Моторин. – К. : КНЕУ, 2004. — 324 с.
6. Підгорний А.З., Милашко О.Г., Русева О.П. Міжнародна статистика : Навчальний посібник / А.З. Підгорний, О.Г. Милашко, О.П. Русева. – Одеса : ОНЕУ, ротاپронт, 2012. – 162 с.
7. Система національних рахунків. Практикум / О.Г.Милашко. – Одеса: ОДЕУ, ротاپронт, 2006. – 72 с.

8. Скороход Н.М. Система національних рахунків : навч.-метод. посіб. / Н.М. Скороход, О.Ю. Дерюгіна. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – 105 с.

Додаткова:

1. Балануца О. Оцінка стану іноземного інвестування в економіці України / О. Балануца // Підприємство, господарство і право. – 2009. – № 5. – С. 158-161.
2. Гуржій А.М. Інноваційна діяльність в Україні : [монографія] / А.М. Гуржій, Ю.В. Каракай, З.О. Петренко та ін. – К. : УкрІНТЕІ, 2006. – 152 с.
3. Дюмулен И.И. Международная торговля услугами / И.И. Дюмулен. – М. : ЗАО «Издательство «Экономика», 2003. – 315 с.
4. Зовнішньоекономічна політика України : європейський та російський вектор / за ред. А.А. Мазаракі. – К. : КНТЕУ, 2005. – 780 с.
5. Кабушкин Н.И. Менеджмент туризма: Учебное пособие/ Н.И. Кабушкин. – Мн.: БГЭУ, 1999. – 644 с.
6. Капица Л.М. Индикаторы мирового развития : [монография] / Л.М. Капица. – М. : МГИМО (У) МИД РФ, 2008. – 352 с.
7. Киреев А.П. Международная экономика : [учебное пособие для вузов] / А.П. Киреев; в 2-х частях – М. : Международные отношения, 1999 – 416 с.
8. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : [навчальний посібник] / Ю.Г. Козак, Д.Г. Лук'яненко, Ю.В. Макогон. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 672 с.
9. Козак Ю.Г. Основи міжнародної торгівлі : [навчальний посібник] / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, К.І. Ржепішевський. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 656 с.
10. Кокушкина И.В. Международная торговля и мировые рынки : [учебное пособие] / И.В. Кокушкина, М.С. Воронин. – СПб : Техническая книга, 2007. – 592 с.
11. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України / В.Є. Новицький. – К. : КНЕУ, 2003. – 948 с.
12. Панфілова Т. Україна в глобальному торговельному та інвестиційному середовищі / Т. Панфілова // Економіка України. – 2009. – № 6. – С. 75-84
13. Проблеми інтеграції України у світовий економічний простір / Балабанов К.В., Булатова О.В., Чентуков Ю.І., Дубенюк Я.А. та інші; За наук. ред. К.В. Балабанова. – Донецьк : Вебер (Донецька філія), 2007. – 234 с. – Бібліогр.: с. 223-232
14. Румянцев А.П. Міжнародна торгівля / А.П. Румянцев, А.І. Башинська, І.М. Корнилова, Ю.В. Коваленко. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.
15. Сельцовский В.Л. Экономико-статистические методы анализа внешней торговли / В.Л. Сельцовский. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 512 с.
16. Сиденко А.В. Международная статистика : Учебник /А.В. Сиденко, Б.И. Башкатов, В.М. Матвеева. – М. : Издательство «Дело и Сервис», 1999. – 272 с.
17. Сидорова А. В. Банківська статистика : Навчальний посібник / А.В. Сидорова, Н.О. Юріна. – Донецьк : Каштан, 2006. – 188 с.
18. Сидорова А. В. Экономико-статистические методы в управлении сферой услуг. Монография /А.В. Сидорова. – Донецк : ДонНУ, 2002. – 240 с.

19. Статистика : Підручник/ С.С. Герасименко, А.В. Головач, А.М. Єрина та ін.; за наук. ред. д.е.н. С.С. Герасименка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2000. – 467 с.
20. Федоренко В.Г. Іноземне інвестування економіки України / В.Г. Федоренко. – К. : МАУП, 2004. – 272 с.
21. Циганкова Т.М. Міжнародна торгівля / Т.М. Циганкова, Л.П. Петрашко, Т.В. Кальченко. – К. : КНЕУ, 2001. – 488 с.

9. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Бібліотека ТДАТУ, м. Мелітополь, пр. Б. Хмельницького, 18
Міська бібліотека ім. Лермонтова, пл. Перемоги, 1
Джерела Інтернет